1.2. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІГРАФА

НАТАН ГОРДОН: ПРАКТИЧНИЙ ДОСЛІДНИК ТА ВЧЕНИЙ ПОЛІГРАФОЛОГ - ОСНОВНІ НАУКОВІ РОБОТИ МІЖНАРОДНО ВИЗНАНОГО ФАХІВЦЯ ЗА ОСТАННІ 15 РОКІВ[1]

Анотація. Редакція журналу систематизувала наукові праці Натана Дж. Гордона (Nathan J. Gordon), президента Міжнародного співтовариства поліграфологів і колишнього президента Американської поліграфологічної асоціації, оприлюднені за останні 15 років. Огляд підготовлено напередодні його першого в Україні Міжнародного навчально-методичного семінару «Ефективні техніки інтерв'ю (допиту) і тестування на поліграфі у кадровій роботі і розкритті злочинів» (Київ, 25–26 травня 2019 р.), тож мета публікації практична: дати українським поліграфологам упорядкований перелік англомовних праць дослідника з українськими перекладами назв і посиланнями на тексти. Перелік охоплює 33 позиції, які складаються у три напрями. Перший стосується методології тестування на поліграфі: ідіосинкразії в оцінюванні поліграм (у співавторстві з Т. Шурані, 2018), польове поліграфологічне дослідження як наука чи мистецтво (2016), теоретичний аналіз питання керованої брехні (2015), ефективність і валідність техніки порівняння інтегрованих зон (IZCT) з різними системами оцінювання в лабораторному експерименті із симуляцією злочину та в польовому дослідженні. Другий напрям, представлений переважно працями у співавторстві з В. Флейшером (William L. Fleisher), присвячено інтерв'ю і допиту: техніці MITT, формулюванню запитань, аналізу некерованих вербальних сигналів і заяв, невербальній поведінковій оцінці, техніці FAINT та її валідизації, інтерв'юванню дітей і осіб з розумовими порушеннями, скринінгу пасажирів, катуванням і хибним зізнанням, юридичним аспектам і складанню звітів. Третій напрям охоплює нейровізуалізацію обману: дослідження функціональної МРТ мозку разом із даними поліграфа, виконані з Ф. Мохамедом, С. Фаро, С. Платеком та ін., а також патент US 8571629 B2 від 29.10.2013, у якому запропоновано виявляти ознаки приховуваної інформації за активацією ділянок мозку під час відповідей на запитання. Окремо названо три посібники Н. Гордона: «Effective interviewing and interrogation techniques» (3-тє вид., 2010), «Essentials of Polygraph and Polygraph Testing» (2016) і «The Pre-Test Interview: the Foundation of Polygraph» (2015). Огляд корисний поліграфологам, судовим експертам і викладачам як путівник міжнародною літературою з інструментальної детекції прихованої інформації та техніки інтерв'ю.

Ключові слова: Натан Гордон, поліграф, поліграфологія, техніка порівняння інтегрованих зон (IZCT), техніка FAINT, інтерв'ю і допит, функціональна МРТ, виявлення обману, передтестове інтерв'ю, бібліографічний огляд.

Nathan Gordon, Practitioner, Researcher and Polygraph Scientist: The Main Scientific Works of an Internationally Recognised Expert over the Last 15 Years

Abstract. This editorial review introduces Ukrainian polygraph examiners to the English-language scientific output of Nathan J. Gordon, President of the International Society of Polygraph Examiners and former President of the American Polygraph Association. It was prepared ahead of his first seminar in Ukraine on effective interviewing, interrogation and polygraph testing in personnel screening and crime investigation (Kyiv, 25 to 26 May 2019). Its purpose is to give practitioners an organised

list of his works from the previous fifteen years, with Ukrainian translations of the titles and links to the texts. The 33 entries fall into three groups. The first concerns polygraph methodology: idiosyncrasies in chart evaluation (with T. Shurany, 2018), the field polygraph examination as science or art (2016), a theoretical analysis of the directed lie question (2015), and the accuracy and validity of the Integrated Zone Comparison Technique (IZCT) with various scoring systems in mock crime and field studies. The second, written mostly with William L. Fleisher, deals with interviewing and interrogation, including the Morgan Interview Theme Technique, question formulation, verbal and nonverbal cues, forensic statement analysis, the Forensic Assessment Interview Technique (FAINT) and its validation, interviewing children, false confessions, legal considerations and report writing. The third covers functional MRI studies of deception and truth telling correlated with polygraph data, conducted with F. B. Mohamed, S. H. Faro, S. M. Platek and others, and US patent 8571629 B2 (2013) on detecting concealed information from brain activation. Three books by Gordon on interviewing, polygraph testing and the pre-test interview are also listed. The review serves as a reading guide for polygraph examiners, forensic experts and trainers.

Keywords: Nathan J. Gordon, polygraph, Integrated Zone Comparison Technique, FAINT, interviewing and interrogation, functional MRI, deception detection, pre-test interview, bibliographic review.

Вперше оприлюднено: *сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 01.05.2019.*

Повний текст

Перелік наукових статей:

1. Idiosyncrasies in Chart Evaluation / **Ідіосинкразії в оцінці чарту поліграм** (червень 2018). Автори: Tuvia Shurany, Nathan J Gordon. - URL:

2. The Effectiveness of fMRI Data when Combined with Polygraph Data / **Ефективність даних fMRI при поєднанні з поліграфологічними даними** (березень 2018). Автори: Nathan J. Gordon, Feroze B. Mohamed, Steven M. Platek, Harris Ahmad. - URL:

3. A Field Polygraph Examination: Science or Art? / **Польове поліграфологічне дослідження: наука або мистецтво?** (грудень 2016). Автор: Nathan J. Gordon. - URL:

4. A Theoretical Analysis of the Directed Lie Question (DLC) / **Теоретичний аналіз питання керованої брехні** (липень 2015). Автор: Nathan J. Gordon. - URL:

5. Detection of deception and truth-telling using fMRI of the brain / **Виявлення обману і правдоподібності за допомогою fMRI мозку** (жовтень 2013). Автори: Scott H. Faro, Feroze B. Mohamed, Nathan J. Gordon, Steven M. Platek. - URL:

6. Effectiveness of the Integrated Zone Comparison Technique (IZCT) with Various Scoring Systems in a mock Crime experiment by Students / **Ефективність техніки порівняння інтегрованої зони (IZCT) з різними системами обрахунку поліграм у лабораторному експерименті із симуляцією злочину за участю студентів**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL:

7. Morgan Interview Theme Technique (MITT) / **Технологія інтерв'ю Моргана (MITT)** (грудень 2011). Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111229_Morgan_Interview_Theme_Technique_MITT

8. Question Formulation / **Формулювання запитань**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL:

9. Projective Analysis of Unwitting Verbal Cues / **Проективний аналіз некерованих вербальних сигналів** (грудень 2011). Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111233_Projective_Analysis_of_Unwitting_Verbal_Cues

10. Forensic Statement Analysis / **Аналіз судових заяв**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111326_Forensic_Statement_Analysis

11. The Integrated Interrogation Technique / **Техніка комплексного допиту**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111640_The_Integrated_Interrogation_Technique

12. Torture and False Confessions / **Катування та помилкові зізнання**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111828_Torture_and_False_Confessions

13. Legal Considerations / **Юридичні міркування**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111829_Legal_Considerations

14. Passenger Screening with Verbal and Nonverbal Cues Chapter / **Супутні вербальні та невербальні сигнали при скринінгу**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301111920_Passenger_Screening_with_Verbal_and_Nonverbal_Cues

15. Pre-employment Interviewing / **Інтерв'ювання при прийому на роботу**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL:

16. The Search for Truth / **Пошук істини. Частина 1**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113008_The_Search_for_Truth

17. Interviewing Children and the Mentally Challenged / **Інтерв'ювання дітей та осіб з розумовими проблемами**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113009_Interviewing_Children_and_the_Mentally_Challenged

18. Report Writing / **Написання звітів за результатами проведених досліджень на поліграфі**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL:

19. Psychophysiological Basis of the Forensic Assessment / **Психофізіологічна основа судової оцінки показань (FAINT)**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113177_Psychophysiological_Basis_of_the_Forensic_Assessment

20. Truth and Lies / **Правда і брехня**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113219_Truth_and_Lies

21. Nonverbal Behavioral Assessment / **Невербальна поведінкова оцінка**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113220_Nonverbal_Behavioral_Assessment

22. Traditional Scoring of the FAINT Interview / **Традиційне оцінювання під час проведення інтерв'ю за технікою FAINT**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113221_Traditional_Scoring_of_the_FAINT_Interview

23. Statements, Recordings, and Videos / **Заяви, записи та оцінка відео під час інтерв'ю або допит**у. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113310_Statements_Recordings_and_Videos

24. Preparation for the Interview / Interrogation / **Підготовка до інтерв'ю / допиту**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113381_Preparation_for_the_InterviewInterrogation

25. Understanding Aggressive Behavior and Dealing with Angry People / **Розуміння агресивної поведінки та робота з розлюченими людьми**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113382_Understanding_Aggressive_Behavior_and_Dealing_with_Angry_People

26. The Search for Truth / **Пошук істини. Частина 2**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113384_The_Search_for_Truth

27. The Instrumental Detection of Deception / **Інструментальне виявлення обману**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/301113535_The_Instrumental_Detection_of_Deception

28. Validation of the Forensic Assessment Interview Technique / **Валідизація техніки проведення інтерв'ю під час судової оцінки свідчень**. Автор: Nathan J. Gordon. - URL: https://www.researchgate.net/publication/34723704_Validation_of_the_Forensic_Assessment_Interview_Technique

29. Effective Interviewing and Interrogation Techniques / **Ефективне інтерв'ювання та методи допиту**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. - URL: https://www.researchgate.net/publication/316600192_Effective_Interviewing_and_Interrogation_Techniques

30. Brain Mapping of Deception and Truth Telling about an Ecologically Valid Situation: Functional MR Imaging and Polygraph Investigation—Initial Experience 1 / **Валідна обгрунтованість відображення мозком обману і правди: функціональна MR - томографія і дослідження на поліграфі - початковий досвід. Частина 1**. Автори: Feroze B. Mohamed, Scott H. Faro, Nathan J. Gordon, Steven M. Platek, Harris Ahmad, J. Michael Williams. - URL:

31. Integrated zone comparison polygraph technique accuracy with scoring algorithms / **Інтегрована точність поліграфологічної техніки порівняння зонних алгоритмів**. Автори: Feroze B. Mohamed, Scott H. Faro, Nathan J. Gordon, Steven M. Platek, Harris Ahmad, J. Michael Williams. - URL: https://www.researchgate.net/publication/

7425636_Integrated_zone_comparison_polygraph_technique_accuracy_with_scoring_algorithms

32. Functional MRI of Deception and Truth with Polygraph Correlation / **Функціональна МРТ обману і правди з кореляцією даних за результатами досліджень на поліграфі**. Автори: Feroze B. Mohamed, Scott H. Faro, Nathan J. Gordon, Steven M. Platek, Harris Ahmad, J. Michael Williams. - URL: https://www.researchgate.net/publication/266129073_Functional_MRI_of_Deception_and_Truth_with_Polygraph_Correlation

33. A Field Validity Study of the Integrated Zone Comparison Technique / **Дослідження валідності інтегрованої техніки порівняння зон (IZCT)**. Автори: Nathan J. Gordon, William L. Fleisher, Hisham Morsie, Walid Habib, Khaled Salah. - URL: https://www.researchgate.net/publication/265628061_A_Field_Validity_Study_of_the_Integrated_Zone_Comparison_Technique

Також Натан Гордон є автором та співавтором трьох навчальних посібників для поліграфологів:

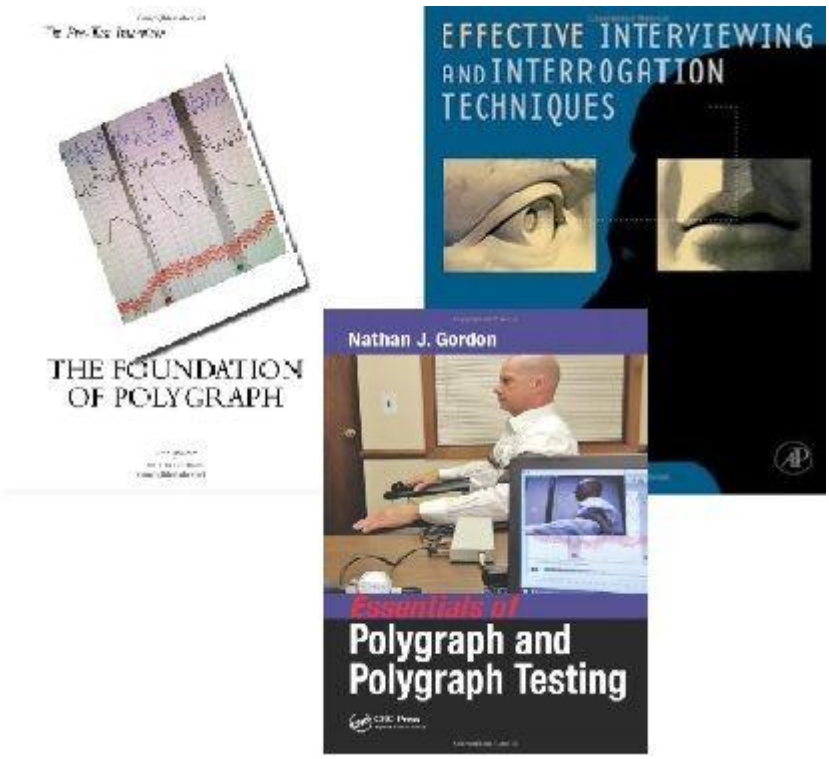

1. Gordon, Nathan J. Effective interviewing and interrogation techniques / **Ефективні методи інтерв'ю та допиту** / Nathan J. Gordon, William L. Fleisher. – 3rd ed. (September 8, 2010). - P. 400. - URL: https://amzn.to/2ZMTXTx

2. Nathan J. Gordon Essentials of Polygraph and Polygraph Testing / **Основи поліграфа і поліграфологічного тестування**. - 1 edition (December 1, 2016). - P. 320. - URL: https://amzn.to/2GTTJCB

3. Nathan J. Gordon The Pre-Test Interview: the Foundation of Polygraph / **Передтестове інтерв'ю.** Основи поліграфа. / Tuvia Shurany, Nathan J. Gordon. - 1 edition (August 21, 2015). - P. 80. - URL: https://amzn.to/2IRRtOz

References

1. Natan Hordon: praktychnyi doslidnyk ta vchenyi polihrafoloh - osnovni naukovi roboty mizhnarodno vyznanoho fakhivtsia za ostanni 15 rokiv [Nathan Gordon, Practitioner, Researcher and Polygraph Scientist: The Main Scientific Works of an Internationally Recognised Expert over the Last 15 Years]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 3 (21). URL: https://expertize-journal.org.ua/doslidzhennya-na-poligrafi/956-natan-gordon-praktichnij-doslidnik-ta-vchenij-poligrafolog-naukovi-roboti-mizhnarodno-viznanogo-fakhivtsya-za-15-rokiv (onovlena versiia vid 24.06.2019). [in Ukrainian].